

Heraldica Varia

DEPOSITIONER

Originalsköldebrevet för adliga ätten Hultenheim nr 2052 deponerades i oktober 2003 i Ridarhuset av herr Erland Hultenheim, Täby. Ätten adlades redan 1762, men sköldebrevet utfärdades först 1771 av Gustav III. Ätten introducerades 1776.

Det var inte ovanligt att sköldebrev under Adolf Fredriks senare regeringstid inte utfärdades förrän Gustav III tillträtt tronen.

Jag finner vapnet mycket intressant eftersom det är det enda inom svensk adlig heraldik jag sett som är delat av en fjällskura.

I november 2003 deponerades originalsköldebrevet för den adliga ätten af Sillén nr 2001 i Ridarhuset av ambassadören herr Jan af Sillén, Stockholm. Även med detta förhåller det sig så att det utfärdades först av Gustav III. Saken är dock mer komplicerad än i det förra fallet. Ätten adlades 1770 med det tilltänkta namnet Stålgranat, (skölden innehåller bland annat två svarta brinnande granater). Adelskapet bekräftades genom Kungl. Brev 1773 varefter sköldebrevet utfärdades, dock utan särskilt datum, varvid namnet ändrades till af Sillén, senare skrivet af Sillén. Sedan 1959 finns en vapenritning i original som utförts av riksheraldikern friherre Daniel Tilas 1771 och approberats av Gustav III 1773, deponerat i Ridarhuset.

En intressant samling sigillstamplar har deponerats av hovsilversmeden friherre Lars Fleming af Liebelitz, Stockholm. Den innehåller åtta stamplar av olika form och storlek. Den minsta är endast 11 x 13 mm och innehåller det Flemingska stamvapnet krönt av en adlig krona. Vidare tre med det fullständiga friherrliga vapnet, varav två med Svärdsordens riddartecken. En med endast den friherrliga vapenskölden krönt av en friherrekrona och omgiven av en vapenmantel samt med Svärdsordens riddartecken. En stamp är för präglings av livréknappar med stamvapnet krönt av en friherrekrona.

En mycket intressant stamp med tre sidor har tillhört Barbro Fleming (1699–1747) och

hennes make kammarherren friherren Ulrik Alexander Stromberg (1691–1767). På ena sidan har den ett alliansvapen med hjärtsköldarna för ätterna Stromberg och Fleming af Liebelitz krönta av friherrekrona, på den andra sidan det fullständiga vapnet för friherrliga ätten Stromberg, och på den tredje sidan den fullständiga skölden för friherrliga ätten Fleming af Liebelitz, märkligt nog dock krönt av en grevlig krona.

En annan intressant stamp är den med vapnet för greve Georg (Göran) Fleming af Liebelitz (1771–1831) som var en framstående ämbetsman. Han var bl.a. lantmarskalk vid urtima riksdagen i Örebro 1810, statsråd 1810–1824 och en av rikets herrar 1814. Georg Fleming af Liebelitz var ogift och avslutade sålunda själv sin grevliga ätt.

På stampen syns hans grevevapen nedtill åtföljt av samtliga kungliga riddarordnarnas, Serafimerordens, Svärdsordens, Nordstjärneordens, och Vasaordens kedjor, vilka han innehade såsom varande ordenskansler, liksom Karl XIII:s ordens ordenstecken i band. Stampen har även ett särskilt utformat skyddsfodral.

APROPÅ FÄLTMARSKALKAR

Tidigare har framförts att greve Curt von Steдингk (1746–1837) var Sveriges siste fältmarskalk. Detta är riktigt om man avser att han vid sin död var den ende som innehade värdigheten. Det kan dock påpekas att den siste att utnämnas till denna värdighet var greve Johan August Sandels (1764–1831) som utnämndes 1824. Detta framgår också av Jan von Konows uppsats om »Grevinnan och hennes elva fältmarskalkar« i *Arte et Marte* nr 1/2002.

Till slut vill vi ännu en gång påminna om möjligheten att på ett tryggt och säkert sätt och utan kostnad deponera sköldebrev i Ridarhuset. Tag gärna kontakt för närmare information.

Per Nordenvall, riddarhusgenealog